

Czy Państwa dziecko może być zagrożone ryzykiem dysleksji?

Najważniejsze wskazówki dla rodziców i opiekunów prawnych.

Obserwacja dziecka w celu wykluczenia ryzyka dysleksji powinna odbywać się w sześciu istotnych obszarach życiowych: **motoryka mała, motoryka duża, funkcje wzrokowe, funkcje językowe – percepcja, funkcje językowe – ekspresja i uwaga.**

W przypadku występowania u Państwa dziecka wielu wymienionych poniżej trudności i symptomów warto udać się do pedagoga szkolnego bądź psychologa.

W poradni psychologiczno-pedagogicznej można wykonać badanie przy pomocy Skali Ryzyka Dysleksji opracowanej przez prof. Martę Bogdanowicz. Szybko dostrzeżone ryzyko dysleksji pozwala na skuteczność interwencji i uzyskanie lepszych efektów.

1. Czy Państwa dziecko ma problemy z posługiwaniem się nożyczkami, z zawiązywaniem sznurowadeł, zapinaniem guzików, wiązaniem kokardek oraz wykonywaniem innych czynności samoobsługowych?
Czy posługiwanie się sztuczkami sprawia im duże problemy?
(motoryka mała czyli obniżona sprawność ruchowa rąk)
2. Czy Państwa dziecko jest mało sprawne ruchowo: źle jeździ na rowerze, hulajnodze, słabo biega, skacze?
Czy niechętnie uczestniczy w zabawach ruchowych?
Czy źle funkcjonuje na zajęciach wychowania fizycznego, np. podczas wykonywania układów gimnastycznych, ćwiczeń równoważnych (chodzenie po linii, stanie na jednej nodze), podczas gry w piłkę?
(motoryka duża czyli mała sprawność ruchowa całego ciała)
3. Czy Państwa dziecko ma trudności z zapamiętaniem wszystkich liter?
Czy pisze litery i cyfry w sposób zwierciadlany lub odwzorowuje wyrazy

przez zapisywanie ich od strony prawej do lewej?

Czy niechętnie bawi się układankami, puzzlami, klockami Lego lub nie jest w stanie ułożyć ich według wzoru, tylko tworzy własne kompozycje?

Czy ma trudności z wyodrębnianiem szczegółów różniących dwa obrazki?

Czy Państwa dziecko ma problem z odróżnianiem i zapamiętaniem liter o identycznych kształtach, lecz inaczej położonych w przestrzeni, np.

b – p – g – d?

Czy występują u niego pewne trudności z odróżnieniem i zapamiętaniem liter o podobnych kształtach, np. m – n, l – t – ł?

Czy ma trudności z odwzorowaniem figur geometrycznych i prostych szlaczków? **(funkcje wzrokowe)**

4. Czy dziecko ma trudności z pamięciowym odtwarzaniem materiału, który jest uszeregowany w sekwencje, np. nazwy pór dnia

i posiłków, dni tygodnia, pory roku, szeregi 4-cyfrowe?

Czy nie jest w stanie odróżnić głosek o podobnym brzmieniu, np. g – k, z – s i w związku z tym nie dostrzega różnic w parach wyrazów, np. góra – kura, koza – kosa?

Czy ma trudności z łączeniem głosek w słowo, np. k – o – t = kot,

o – k – o = oko?

Czy ma problem z wyróżnieniem głosek w słowach, np. dom = d – o – m,

nos = n – o – s?

Czy przychodzi mu trudno rozpoznawanie i tworzenie rymów?

Czy dokładne zapamiętanie krótkich wierszyków i piosenek oraz

rozpoznawanie i tworzenie rymów sprawia mu trudności?

(funkcje językowe – percepcja)

5. Czy dziecko ma jakąś wadę wymowy?

Czy przekręca słowa, np. mówi „kordła”, „kraktor”, „pomirodowa”,

zmienia przedrostki w wyrazach, np. „zauczyć się” albo myli słowa o podobnym brzmieniu?

Czy jest jemu trudno budować poprawne wypowiedzi? (Używa nieprawidłowych form gramatycznych albo zmienia szyk wyrazów w zdaniu) **(funkcje językowe – ekspresja)**

6. Czy Państwa dziecko ma trudności z koncentracją uwagi?

Czy łatwo się rozprasza?

Niepokój może także wzbudzać opóźnienie rozwoju lateralizacji. Obserwujemy wtedy brak ustalenia ręki dominującej. Dziecko jest nadal oburęczne.

Opracowała

Magdalena Rakowska

Opracowane na podstawie książki Marty Bogdanowicz „Ryzyko dysleksji. Problem i diagnozowanie”, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2003